

18.02.2008 ניתקבל

טיוטת חוק

הצעת חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) (סמכות שיפוט בהסכמה), התשס"ח-2008

1.	בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953 ¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, המילים "נישואין וגירושין" – יימחקו.	תיקון שם החוק
2.	בסעיף 9 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:	תיקון סעיף 9

"(ב) בני זוג שערכו הסכם ממון שאושר בפסק דין גירושין על ידי בית דין רבני רשאים לאחר הגירושין להסכים כי תובענה שעילתה בתסכם האמור תידון בבית דין רבני, ובלבד שההסכמה לאחר הגירושין נעשתה ברצון חופשי ובהבינם את משמעותה ואת תוצאותיה; הגיש בן זוג תובענה לבית הדין הרבני מכוח הסכמה שנערכה כאמור לא תדון התובענה בפני דין שדן בתביעת הגירושין.

3.	אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:	הוספת סעיפים 9א ו-9ב

"סמכות שיפוט בהסכמה

9א. (א) בסעיף זה –
 "חסוי" ו-"פסול דין" - כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962²;

"ענין אזרחי" – ענין שאינו אחד מאלה:

(1) ענין פלילי;

(2) ענין מינהלי או ענין אחר, שבסמכותו של בית משפט לעניינים מינהלים לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהלים, התשי"ס-2000³, או שבסמכותו של בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק לפי סעיפים 15(ג) ו-15(ד) לחוק יסוד: השפיטה⁴;

(3) תובענה בין בני זוג או בין בני זוג לשעבר או ענין שניתן להסכים לגביו כי יהיה בסמכות שיפוטו של בית דין רבני לפי סעיף 9;

"שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵.

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 165; התשס"ה, עמ' 945.

² ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

³ ס"ח התשי"ס, עמ' 190.

⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

2

(ב) לבית דין רבני תהיה סמכות שיפוט בענין אזרחי, היכול לשמש נושא להסכם, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

(1) כל הצדדים הנוגעים בדבר, נתנו את הסכמתם בכתב לכך;

(2) אחד הצדדים הנוגעים בדבר, לפחות, הוא יהודי; לענין זה, היה אחד הצדדים תאגיד - די בכך שבעל שליטה בו הוא יהודי.

(ג) תובענה לבית דין רבני בענין אזרחי לפי סעיף זה, תוגש בצירוף הסכמתם, בכתב, של הצדדים הנוגעים בדבר, כאמור בסעיף קטן (ב); לא צורפה הסכמתו של צד הנוגע בדבר, ישלח בית הדין הרבני לאותו צד, הודעה בטופס שיקבע בתקנות בצרף כתב התובענה, על אפשרותו להסכים מרצוני החופשי בתוך תקופה שתקבע בתקנות שבית דין רבני ידון בתובענה; לא התקבלה הסכמתו בכתב של אותו צד בתוך התקופה האמורה, לא ידון בית הדין הרבני בתובענה וישלח על על כך הודעה לצדדים שנתנו כאמור את הסכמתם.

(ד) היה אחד הצדדים הנוגעים בדבר קטין, חסוי, פסול דין או נעדר, ישלח בית הדין הרבני הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה, ורשאי בית הדין למנות לאותו צד אפוטרופוס שימנה הסיוע המשפטי לצורך מתן הסכמה לפי סעיף קטן (ב) ולצורך ייצוגו לפניו.

(ה) כל עוד לא התקבלה הסכמתם בכתב של כל הצדדים הנוגעים בדבר לפי סעיף קטן (ב), לא יקיים בית הדין הרבני כל דיון בתובענה.

(ו) בית דין רבני שדן בתובענה בענין אזרחי לפי סעיף זה יפסוק בתובענה לפי דין תורה ובלבד שאם אחד מבעלי הדין היה קטין, פסול דין, נעדר או עובד בתובענה בענייני עבודה, לא יהיו זכויותיו פחותות ממה שהיו לפי החוק האזרחי.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בסעיף 13(ב) לחוק יחסי ממון, התשל"ג-1973⁶ ובסעיף 7 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951.⁷

⁶ ס"ח התשל"ג, עמ' 267.

⁷ ס"ח התשי"א, עמ' 248.

3
 4. סמכות בית דין לגייר
 39 (א) בית דין רבני רשאי, לפי בקשתו בכתב של מעוניין להתגייר, לערוך לו גיור. הבקשה תוגש בכתב בטופס שיקבע בתקנות.

(ב) סעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מסמכותו של כל גוף מוסמך על פי דין לרשות או להכיר בגיור שלא נערך בבית דין רבני.

5. (א) פסק בוררות שנתן בית הדין ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו כפסק בוררות לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968.
 תחולה והוראות מעבר

(ב) הוראות החוק העיקרי, כנוסחן בסעיף 3 בחוק זה, יחולו גם על הסכם להתדיין בפני בית דין רבני שמועדו קדם ליום תחילת חוק זה, ואולם בהסכם שקדם לתחילתו של חוק זה לפיו בית דין רבני ידון בענין כלשהו כבורר, רשאים בעלי הדין לבחור אם בית הדין ידון בענין כבורר או שידון בענין לפי הוראות חוק זה.